

Quina feina es fa en restauració?

Què és la restauració? La restauració consisteix a tractar i conservar les peces i estructures que es troben en una excavació.

La restauració de peces

Les peces i objectes són delicats i estan molt desgastats pel pas dels anys.

Quan es treuen de davall terra es poden fer malbé pels canvis de temperatura, la humitat i la llum. Per això, cal tractar-los i conservar-los ràpidament.

Els equips arqueològics tenen professionals que tracten aquests objectes amb molta cura.

A continuació, es mostren exemples d'objectes restaurats.

Copa crestada trobada l'any 2017

Un professional engassa la ceràmica en el moment de l'excavació.

Els restauradors enganxen els trossos de ceràmica per reconstruir els objectes.

Pecaeta neta i reconstruïda.

Pecaeta restaurada i reintegració del seu volum original.

Objectes restaurats entre 2017 i 2019

Cerros i recipients restaurats.

La restauració d'estructures

A l'hora de restaurar estructures de pedra o terra cal seguir les normes que demanen les següents organitzacions i institucions:

- L'Organització de les Nacions Unides per l'Educació, la Ciència i la Cultura (UNESCO)
- El Centre Internacional per l'Estudi de la Preservació i la Restauració de Béns Culturals (ICCROM)
- El Consell d'Europa
- El Consell Insular de Mallorca

Les normes principals que cal tenir en compte a l'hora de restaurar estructures arqueològiques són:

- Respectar l'estructura original. Per fer-ho cal evitar posar cap material

que no forma part del que s'ha trobat.

- Utilitzar materials reversibles.
- Un material reversible permet que una peça pugui tornar, si cal, al seu estat original.
- Restaurar les peces només quan sigui necessari.
- Afavorir la lectura i la comprensió de l'objecte.
- Diferenciar les parts restaurades de les originals.

Les navetes es van restaurar amb morters de calç per fixar les pedres. La calç és un material reversible.

S'hi van afegir pedres del mateix jaciment per reforçar les estructures. Aquestes pedres tenien unes dimensions semblants a les originals.

Procés de restauració de les navetes

Es plantegen les diferents estructures que s'han de restituir.

Procés per tornar a fer la foganyia de la naveta 4 amb l'ajuda del morter de calç i de les fotografies de l'excavació.

Plantajament per a la restitució de la foganyia de la naveta 3. Mitjançant calç a escala 1:1 es tornaren a posar les pedres, reservades durant l'excavació, al seu lloc original.

Llar restaurada de la naveta 3 que ens ajuda a entendre com estava construïda.

Arqueòlegs i tècnics de la Brigada de l'Ajuntament de Manacor col·locant grans blocs de pedra que formen part d'un mur, perquè encara hi havia els negatius de les pedres.

Abans i després de la restauració de les navetes 3 i 4

La naveta 4 abans de la restauració.

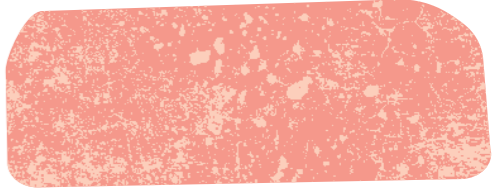
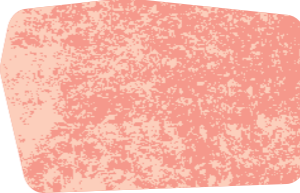
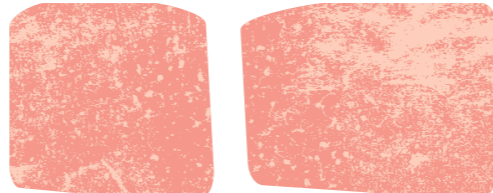
Les navetes restaurades, l'any 2011. La grava de dins les navetes facilitava que s'hi pogués circular.

Qui treballa al jaciment?

Un projecte d'arqueologia té un vessant social molt important. Quan, a més dels tècnics especialistes, s'involucren persones voluntàries, amics del Museu i interessats en el Patrimoni arqueològic.

Entre tots es fan seu aquell tros de terra habitat des de fa més de 3.700 anys.

Durant aquests 20 anys, ha passat pel jaciment molta gent, uns per satisfer la curiositat envers l'arqueologia, altres per aprendre i altres simplement per ajudar.

Vols saber més coses?

Hem treballat prop de 2.000 hores al jaciment.

L'equip tècnic ha passat més de 5.000 hores treballant al laboratori.

Un total de 89 persones voluntàries, d'associacions i de grups excursionistes han col·laborat en el projecte. Com per exemple, l'Associació d'Amics del Museu de Manacor i Tramuntanya, entre d'altres.

18 persones voluntàries ens han ajudat al laboratori.

Al jaciment de s'Hospitalet hi han treballat 17 arqueòlegs i restauradors.

Les brigades de patrimoni del Consell de Mallorca, la brigada de Serveis Generals de l'Ajuntament, i les empreses de picapedrers Ses Columnes i Penomar han contribuït a millorar l'aspecte del jaciment.

Unes 1.000 persones han visitat el jaciment durant les jornades de portes obertes.

El Consell i l'Ajuntament de Manacor han destinat 280.000 euros al projecte durant aquests 20 anys.

S'han publicat 24 articles i dues tesis doctorals que parlen sobre el jaciment durant la prehistòria.

S'han mogut 317,5 metres cúbics de terra i pedres que equivalen a 317,5 saques d'obra.

Aquestes imatges són un homenatge a les persones que han fet possible el projecte de s'Hospitalet Vell.

2012

2013

2014

2015

2016

2017

2018

2019

2020

2021

Es pot visitar el jaciment?

Des del principi del projecte volíem que s'Hospitalet Vell es pogués visitar, combinant el gaudi i la conservació de les restes.

Mentre s'ha anat excavant i restaurant el jaciment, també s'han adaptat zones per als visitants. Per exemple, s'han habilitat llocs de descans amb bancs i ombres.

Per possibilitar la visita autònoma, s'han pensat activitats per atraure els

infants i s'ha adequat un camí amb panells d'informació a les zones del talaiot, les navetes i el recinte rectangular.

L'any 2006, es va instal·lar una plataforma elevada des de la qual els visitants poden observar la coberta i l'interior del talaiot i tenir una perspectiva general del recinte que se li adossa.

L'any 2019, es va iniciar el projecte d'accessibilitat dels espais del Museu i del jaciment.

Les accions que s'han fet per aconseguir-ho han estat:

- Crear una plaça d'aparcament per a persones amb mobilitat reduïda.
- Instal·lar més bancs a l'ombra per gaudir del paisatge.
- Renovar i actualitzar la informació dels panells amb textos i imatges comprensibles. Cada panell té un codi QR per obtenir més informació

i vídeos que es poden compartir a través de l'aplicació WhatsApp.

- Instal·lar una maqueta i un panell accessible per a persones cegues, amb baixa visió o que no poden arribar fins al costat del talaiot.

La tasca del personal de manteniment, de Mateu Perelló, enyorat treballador del Museu, i Aproscom Fundació ha permès que el jaciment es mantingui net de vegetació per fer la visita.

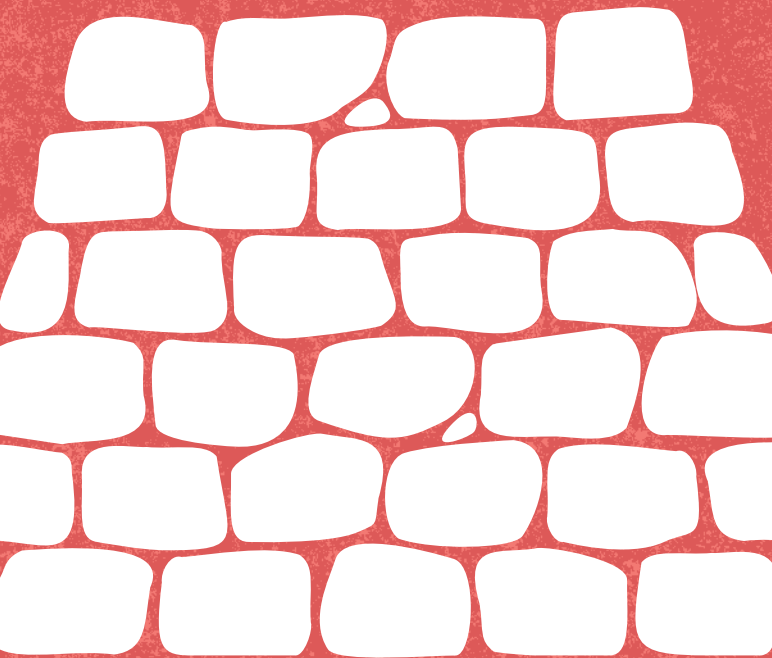
« Recorda que s'Hospitalet Vell està obert a qualsevol visitant els 365 dies de l'any! Així que no tens excusa, posa't un calçat còmode, omple una botella d'aigua i gaudeix del jaciment! S'Hospitalet Vell, t'espera! Hi hem fet feina perquè puguis gaudir d'una visita còmoda i agradable. »

El talaiot de les preguntes sense resoldre

Ara què has vist tota l'exposició,
tens alguna pregunta que penses
que està sense resoldre?

Nosaltres els investigadors
en tenim moltes.

Com t'imagines la vida d'aquesta gent de s'Hospitalet?

Ens deixes el teu dibuix?

**Què trobaran
els arqueòlegs
d'aquí a 300 anys?**